

ВПЛИВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА МЕРЕЖНІ НЕОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ В ІСПАНСЬКІЙ МОВІ

Лянунова Наталія Валеріївна,

асп.

Київський національний лінгвістичний університет

У статті розглядається питання впливу англомовних запозичень на неологічні процеси в іспанській мережній субмові. Здійснюється спроба аналізу причин домінуючої ролі англійської мови в мережній комунікації та наслідків її впливу на лексичну систему іспанської мови, а також чинників, що впливають на процеси запозичення в іспанській мережній субмові, форм, в яких цей процес відбувається, його характерних особливостей та стадій.

Ключові слова: Інтернет, англійська мова, неологізм, запозичення, зміна мовного коду, спангліш.

При аналізі еволюції мови в Інтернеті важливим є питання про відносну активність англійської мови порівняно з іншими та про її вплив на процес функціонування інших мов у мережному комунікативному середовищі. Іспанська мережна субмова розвивалася і продовжує розвиватися під сильним впливом англійської як на лексичному, так і на морфологічному рівні. **Актуальність** дослідження цього питання зумовлюється недостатньою його розробленістю у вітчизняній лінгвістиці. Аналіз праць і публікацій вітчизняних та зарубіжних авторів, у яких здійснюється розгляд даної проблеми (Айдачич 2000; Калмыков 2005; Трофимова 2004; Постегільйо 2002; Гілберт 1997), дозволяє говорити про важливість чинника англомовних запозичень при дослідженні неологічних процесів у мережній субмові, проте причини, механізми та наслідки впливу англійської мови на мережні неологічні процеси саме іспанської мови є недостатньо чітко визначеними і, відтак, вимагають подальшого вивчення. Наукова **новизна** дослідження полягає у комплексному підході до аналізу ролі, яку відіграють англомовні запозичення в мережних неологічних процесах іспанської мови, що не зводиться до запозичення окремих лексичних одиниць, є багатоступеневим і відбувається одночасно як на лексичному, так і на морфологічному рівнях.

Мета цієї статті, отже, полягає у спробі аналізу місця та ролі англомовних запозичень у лексичній системі іспанської мережної субмови та її неологічних процесах. **Теоретичне значення** роботи визначається тим, що розв'язання поставленої мети може сприяти глибшому розумінню протікання неологічних процесів у мережній субмові і закономірностей, за якими вони відбуваються, та сприяти формуванню мережної мовної компетенції.

Об'єктом дослідження є мережна лексична система іспанської мови, розглянута з точки зору впливу англомовних запозичень на процеси її розвитку та оновлення. **Предметом** дослідження є запозичені з англійської мови елементи мережної лексичної та морфологічної системи на різних ступенях входження в мову.

З історичних причин більшість термінів, що описують різні аспекти мережної діяльності, вперше виникла в англійській мові. Також з історичних та технічних причин англійська мова певний час була єдиною, а пізніше – домінуючою мовою мережного спілкування. З огляду на це, вплив англійської мови на неологічні про-

цеси інших європейських мов, зокрема іспанської, є надзвичайно сильним. Це проявляється не лише у великій кількості запозичених лексичних одиниць, а й у появі нових продуктивних морфем (афіксів та афіксоїдів), абrevіатур та абrevіатурних моделей тощо, джерелом яких також є англійська мова. Таким чином, словотвірні процеси в іспанській мережній субмові тісно пов'язані з процесами запозичення і не можуть розглядатися у відриві від цих останніх.

Домінуюча роль англійської мови в мережному комунікативному просторі ілюструє залежність лінгвістичних характеристик мережного спілкування від суто технічних обмежень каналу. Перші спроби створити комп'ютерні мережі відбулися в США. В той час в мережних технологіях використовувався 7-бітний двійковий цифровий код, що дозволяв використання лише 128 символів ASCII, значна частина яких була необхідна для організації виводу комп'ютерних даних. Таким чином, у розпорядженні користувачів залишалася обмежена кількість символів, достатня для відображення скороченої версії латинського алфавіту. Для спілкування між користувачами мережі надавався набір лише тих букв та символів, які необхідні в англійській мові. Були виключені додаткові букви та діакритичні знаки, що існують в інших алфавітах на основі латинського (такі, як ñ та графічний наголос в іспанській мові, умляут в німецькій, діакритичні знаки у французькій тощо). Розширений 8-бітний код ASCII, який мав 256 символів і дозволяв вільне користування європейськими мовами, був введений значно пізніше. Ще пізніше стала можливою підтримка кирилиці, деванагарі, ієрогліфічних алфавітів, арабської, грецької писемності тощо. Таким чином, довільний з технічної точки зору вибір початкового обмеженого коду спричинив переважне використання однієї з європейських мов, поставивши її у становище привілейоване, порівняно з іншими європейськими мовами, і тим більше – із мовами, які послуговуються алфавітами, відмінними від латинського (слов'янськими, хінді, японською, китайською, арабською, грецькою тощо) [Posteguillo 2002, 27].

Це спричинило такі наслідки на лексичному рівні:

1. Велика кількість запозичень з англійської мови різного ступеня адаптованості, в першу чергу – в термінології, в більшості мов – учасниць мережного спілкування. Перші користувачі мережі – міжнародна спільнота програмістів – послуговувалися англійською мовою в якості універсального засобу спілкування в багатомовному професійному середовищі навіть після розширення коду ASCII. Їх приклад наслідували пересічні користувачі, чому сприяла також популярність англійської мови в якості мови міжнародного спілкування. Процес адаптації англійської мови частково полегшується завдяки тому факту, що певна кількість запозичених термінів має корені грецького чи латинського походження (cyber, virtual та ін.). Відтак, ці слова не сприймаються носіями мови-реципієнта як повністю чужі. Більшість із них перетворюється зрештою на інтернаціоналізми.

2. Тенденція до використання скороченого варіанта латинського алфавіту навіть у тих випадках, коли на це вже немає технічних підстав. У європейських мовах – це спрощене написання слів без використання специфічних для даних мов символів, у слов'янських – запис слів латинським алфавітом, за допомогою транслітерації. Ви-

користання транслітерації пов'язане не лише з тим, що підтримка інших алфавітів стала можливою досить пізно порівняно з латинським, але й із частою відсутністю на комп'ютерах відповідної клавіатурної розкладки, а також із конфліктами кодувань і відмовою деяких мережних сервісів та програм доступу розпізнавати відмінні від латинського шрифти. Останнім часом ця тенденція слабшає.

3. Як наслідок відсутності в національних мовах необхідних термінів – збереження часткової чи повної англомовності елементів навігації багатьох як міжнародних, так і національних мережних сервісів. Такі лексичні елементи не можна назвати запозиченнями, оскільки вони не входять до системи мови-реципієнта і рано чи пізно замінюються наново створеними відповідними термінами, запозиченими чи оригінальними, і зустрічаються дедалі рідше.

Порівняльний аналіз співвідношення кількості оригінальних та запозичених з англійської термінів, а також інших лексичних явищ англомовного походження дозволяє говорити про більшу розвиненість оригінальних термінологічних систем (як їх суто професійних, так і загальноживаних варіантів) у мовах тих країн / мовних спільнот, де є більш розвиненим національний сектор мережі Інтернет [Айдачич 2000, 9–14].

Водночас протягом останніх декількох років стає дедалі сильнішою тенденція до використання відмінних від англійської мов у мережному комунікативному просторі і розвиток національних секторів мережі. Цей процес стимулюється двома взаємодоповнюючими чинниками. З одного боку, це збільшення кількості представників різних націй та народностей серед користувачів мережі Інтернет, які не тільки стають споживачами вже існуючого мережного контенту, але й беруть участь у його конструюванні в якості співторців, розвиваючи національні мережні сектори. Водночас розширення національних аудиторій змушує організації та установи, що розміщують інформацію в мережі, рахуватися з потребами цієї нової аудиторії. Останнім часом більшість орієнтованих на широку аудиторію мережних порталів та сервісів розширюють, наскільки це можливо, кількість мов, якими представлені як контент, так і навігація.

Деякі науковці (наприклад, А. А. Калмиков та Л. А. Коханова) дотримуються тієї думки, що бурхливий процес запозичення комп'ютерних та мережних термінів деструктивно впливає не лише на національні мови, які відмовляються від власних засобів словотвору на користь запозичень, а й на англійську мову, яка є найбільшим і мало не єдиним постачальником термінів для запозичення. На їхню думку, цей процес не можна назвати позитивним для англійської мови, оскільки він змінює її семіотичну структуру. Англійська мова є більш вразливою до ератизаційних процесів і до нав'язування звичним поняттям нових, абстрагованих від похідних, смислів, у той час як інші мови запозичують із неї ці смисли в готовому вигляді, разом із новими словами [Калмыков 2005, 187]. На погляд інших дослідників (Г. Н. Трофімова), не можна говорити про спотворення чи спрощення мов внаслідок запозичення іншомовних слів чи ератизаційних процесів, оскільки в даному випадку йдеться про нормальний процес розвитку мови, зокрема – про виникнення особливого соціолекту, субмови мережного спілкування [Трофімова 2004, 145].

Запозичення як інструмент поповнення лексичного складу мережної субмови в більшості мов є найбільш активним серед усіх інструментів мережної неологізації. Спонтанний характер та швидкість неологічних процесів у мережній субмові є однією з причин значної кількості запозичень, асимільованих та неасимільованих, серед мережних неологізмів. Адаптація готового терміну вимагає від мовної спільноти значно меншої кількості часу і зусиль, ніж на створення нового. Мовою ж, яка слугує джерелом більшості запозичень, залишається англійська. На це існує декілька причин, окрім вже згаданої першості США у розробці технічного та програмного забезпечення для комп'ютерних мереж та позиції, яку англійська мова продовжує займати в якості мови міжнародного спілкування. Однією з них є морфологічна структура англійської мови, яка надає можливості для більш швидкого та легкого створення нових термінів. Ці чинники призводять до того, що терміни на позначення нових мережних явищ з'являються в англійській мові раніше, ніж в інших, які, в свою чергу, часто не встигають створити власний еквівалент англійського терміна через відносну повільність неологічних процесів, що не встигають за комунікативними потребами мовців. Запозичення можуть бути віднесені до двох категорій: до першої належать нові слова, що входять до мови разом із появою нового явища, наприклад, *chat*, *web*; до другої – раніше запозичені слова, що під впливом розвитку технологій набули нового значення, наприклад, *surfing*, *avatar*.

Швидкість розповсюдження інформації в мережі разом із домінуючою роллю англійської як мови міжнаціонального спілкування спричиняє реакцію, відому як "зміна мовного коду" (*code switching*): під час здійснення мовленнєвого акту мовець із низки причин переходить на мову, відмінну від тієї, якою велася попередня комунікація. Зміна коду може відбуватися у двох напрямках: мовець переходить від рідної мови до іноземної, або ж навпаки – від іноземної до рідної. Зміна також може бути остаточною (подальша комунікація ведеться новою мовою) або короткочасною (мовець повертається до тієї мови, якою велася попередня комунікація). Для такої поведінки існують різні причини, але найчастіше до цього призводить неспроможність мовця висловити думку мовою попередньої комунікації як через погане володіння нею, так і через відсутність у мові необхідних ресурсів, зокрема – потрібних термінів.

В умовах, коли національна мова не встигає вчасно зреагувати на актуальну потребу дати назву новому явищу, зміна мовного коду шляхом переходу неанглійськомовних користувачів до англійської мови є розповсюдженим рішенням. Це часто проявляється не лише в міжособистісному мережному спілкуванні, але й в елементах керування програм та мережних сервісів. Крім того, спеціалізовані білінгвальні словники ілюструють цю тенденцію, лишаячи певні англійські терміни без перекладу. Якщо ж необхідний термін не з'являється і на цьому етапі, наступним кроком зазвичай стає поступова асиміляція англійського терміну і його пристосування до орфографічної та морфологічної системи даної мови, тобто перетворення на неологізм-запозичення. Ті ж самі причини призводять до того, що популярним способом створення нового терміну є калькування відповідного англійського слова.

З об'єктивних причин зміна мовного коду отримала більше розповсюдження в тих мовах, які поділяють з англійською користування латинським алфавітом. У мовах, які користуються відмінними від латинського алфавіту системами запису (наприклад, російська чи японська), зміна мовного коду передбачає зміну способу введення тексту, що викликає додаткові технічні труднощі. В таких мовах процес асиміляції запозичень є більш активним. У випадку іспанської мови як з мовних, так і з позамовних причин зміна мовного коду є розповсюдженою і активно вживаною практикою, так само як і стихійне запозичення англійських слів. Про це свідчить існування такого явища, як спангліш (*espanglish*), що виникло через історичні чинники задовго до появи комп'ютерних мереж. Так само ще до появи Інтернету виникла тенденція до розширення лексичного складу комп'ютерної термінології переважно за рахунок запозичень з англійської мови. Роль мережі Інтернет у цих процесах зводиться, головним чином, до надання їм експонентного характеру. З появою та розповсюдженням Інтернету в іспаномовних країнах термін "спангліш" набув нового значення, а саме явище з локального перетворилося на загальномовне, не обмежене тим чи іншим географічним регіоном. Сантьяго Постегільйо вживає на позначення цього нового феномену термін "кіберспангліш" (*cyberspanglish*) – суміш англійської та іспанської мов, що переважно вживається в мережі Інтернет [Posteguillo 2002, 30]. Подібно до історичного спанглішу, кіберспангліш як мовне явище охоплює сферу лексики і сферу синтаксичних структур.

Від запозичення як засобу поповнення лексичного складу мови та зміни мовного коду як інструменту, до якого вдається мовець в умовах дефіциту мовних засобів у власній мові, кіберспангліш відрізняється помилковим вживанням англійських морфем, лексичних одиниць чи синтаксичних структур замість тих, що вже існують в іспанській мові (наприклад, *disco removable* (від англ. *removable*) замість *disco extraible*; *el programa no corre* (від англ. *doesn't run*) замість *no funciona*).

Сфера вживання субмови, названої "кіберспангліш", та суміжних із нею явищ не зводиться виключно до мережної комунікації, включаючи в себе специфічний дискурс комплексу усних та писемних текстів, пов'язаних так чи інакше з темою мережних та комп'ютерних технологій і адресованих користувачам мережі. Так, в якості прикладу зміни мовного коду можуть слугувати назви іспаномовних спеціалізованих журналів "Web, la revista de los usuarios de internet" та "PC Plus", у той час як назва журналу "Computer Hoy" може бути віднесена до кіберспанглішу.

Випадки вживання слів англійського походження в іспаномовній мережній лексичній сфері можна умовно поділити на три категорії:

- адаптовані запозичення;
- неадаптовані запозичення;
- зміна мовного коду.

Критерії належності того чи іншого запозиченого слова до категорії адаптованих чи неадаптованих варіюються. Так, Л. Гілберт у своїй роботі з лексикографії назвав наступні критерії втрати словом іноземного походження свого неологічного характеру:

- фонологічний: слово адаптується до фонетичної та графічної системи мови-реципієнта;

- морфосинтаксичний: слово починає слугувати основою для творення похідних слів;
- семантичний: слово набуває нових значень і перетворюється на багатозначне [Guilbert 1977, 46].

Гонсалес Алехо наводить такі критерії належності мережної лексичної одиниці до тієї чи іншої категорії:

- адаптовані запозичення – слова, включені до Словника іспанської мови Королівської Академії ;
- неадаптовані запозичення – слова, включені до Нового словника англіцизмів, або слова, що систематично зустрічаються в позамережних текстах, адресованих мережній аудиторії;
- зміна мовного коду – слова, що не включені до словників і не зустрічаються або несистематично зустрічаються в позамережному контексті [Alejo Gonzblez 1998, 230-231].

Говорячи про запозичення та асиміляцію в іспанській мові англословних термінів зі сфери комп'ютерних та мережних технологій, варто звернути увагу на таку характерну рису цього процесу, як його стихійність та відсутність систематичності. Некерованість неологічних процесів у мові мережної комунікації виявляється в непослідовності вживання запозичених та новостворених оригінальних іспанських термінів. Сантьяго Постегільйо ілюструє цей феномен прикладами зі статей, опублікованих у спеціальних комп'ютерних журналах "Web, la revista de los usuarios de internet" та "Computer Hoy", де зустрічаються випадки паралельного вживання англійського та іспанського термінів (наприклад, *browser/navegador*), вживання англійського терміну, до якого в дужках додається іспанський, і навпаки (наприклад, *e-mail (correo electrynico)* або *enlace (linc)*), вживання запозиченого терміну, до якого в дужках додається пояснення іспанською мовою (наприклад, *avatar (personaje digital)*) [Posteguillo 2002, 30].

Англословний та іспаномовний терміни можуть бути повними синонімами (наприклад, *browser/navegador*), різнитися за стильовою приналежністю (наприклад, термін *e-mail* частіше вживається в неформальному мовленні, а *correo electrynico* характерний для офіційно-ділового стилю) або за сферою вживання (наприклад, термін *avatar* властивий жаргону геймерів; хто ж не послуговується цим жаргоном, надає перевагу терміну *personaje digital*).

Водночас причини, через які мовець надає перевагу терміну англословного походження перед іспанським, можуть бути найрізноманітнішими: від економії часу та місця (термін *e-mail* коротший, ніж *correo electrynico*) до бажання продемонструвати свою належність до певної соціальної групи (терміни англословного походження часто використовуються з конспірологічною метою членами тих чи інших угруповань, які бажають відокремитися від інших: геймерами, отаку та ін.). Часто терміни англословного походження вживаються замість багатозначних іспаномовних термінів з метою уникнення багатозначності та більш чіткого окреслення сфери вживання. Так, наприклад, служба віртуальних конференцій у режимі он-лайн, що дозволяє одночасне спілкування між двома та більше особами, в іспанській мові отрима-

ла назву *charla*, що є калькою з англ. *chat* – 1) балачка, базікання; 2) чат (текстовий полілог у режимі реального часу). Проте, оскільки іспаномовне слово *charla* є більш багатозначним, ніж англomовне *chat*, у розмовній іспанській мові на позначення віртуальної конференції активніше використовується термін *chat* чи його адаптований варіант *chateo*, вживання якого в іспанській мові обмежено виключно сферою мережної комунікації і який не має інших значень. Варіанти *cibercharla* та *charla interactiva* також не отримали популярності.

Запозичені слова розвивають систему деривативів за продуктивними моделями мови-реципієнта. Так, від іменника *chat* пізніше утворилося дієслово *chatear* на позначення акту здійснення комунікації в чаті (англійський відповідник – *to chat*). Це значення не визнавалося Королівською Академією іспанської мови за даним дієсловом до червня 2007 р., коли воно було внесено до Словника іспанської мови Королівської Академії (до того дієслово *chatear* мало в ньому лише значення: *la acciyn de tomar chatos (de vino)*). До словника *Diccionario panhispánico de dudas*, що публікується Королівською Академією іспанської мови та Асоціацією академій іспанської мови, дієслово *chatear* було внесено у 2005 р. зі значенням *mantener una conversaciyn mediante el uso de mensajes electrynicos*. Від того ж іменника пізніше утворився похідний іменник *chater*, що не має відповідника в англійській мові і вживається 1) на позначення людини, яка зловживає характерним для чатів стилем спілкування в інших мережних та позамережних комунікативних ситуаціях, де він є недоречним; 2) на позначення особи, яка набула залежності від спілкування в чатах.

В якості захисту мови від неконтрольованого проникнення іноземних слів шукаються шляхи протидії термінологічному тиску англійської мови, зокрема – розвитку власної термінологічної системи. Одним із проявів цієї тенденції є розвиток спеціальної лексикографії, що базується, головним чином, на створенні двомовних словників, які можуть надати оригінальні еквіваленти англomовним термінам, зменшивши кількість випадків зміни мовного коду через відсутність або незнання необхідної лексичної одиниці. Створення спеціальних словників має три основні мети:

1. Стандартизація термінології, яка необхідна в ситуації співіснування великої кількості повних чи часткових синонімів різного походження та стильової приналежності.

2. Встановлення лексичних еквівалентів між англійською та іспанською мовами.

3. Заповнення лакун традиційної лексикографії.

З вищевикладеного можна зробити наступні **висновки**. З огляду на те, що з історичних причин більшість одиниць мережної термінологічної системи вперше виникла саме в англійській мові, процеси неологізації в іспанській мережній субмові тісно пов'язані з процесами запозичення, і при їх дослідженні необхідним є врахування цього чинника. Причиною домінуючого положення англійської мови порівняно з іншими в мережному комунікативному просторі стали суто технічні обмеження каналу, а саме вибір початкового двійкового коду. Це спричинило появу в іспанській мові великої кількості англomовних запозичень різного ступеня адаптованості, а також тенденцію до вилучення елементів, що не входять до скороченого варіанта латинського алфавіту (літери ñ, графічного наголосу тощо) навіть у тих

випадках, коли ситуація цього не вимагає. Також спостерігається збереження часткової чи повної англомовності елементів навігації мережних сервісів. Кількість запозичених з англійської термінів, а також інших лексичних явищ англомовного походження свідчить про більшу розвиненість термінологічних систем у мовах тих країн / мовних спільнот, де є сильнішою тенденція до розвитку національного сектора мережі.

З огляду на те, що іспанська лексична система не встигає за комунікативними потребами мовців через відносну повільність неологічних процесів та високу швидкість обігу інформації в мережі Інтернет, найбільш активним інструментом мережної неологізації є запозичення. Запозичені слова розвивають систему деривативів за продуктивними моделями мови-реципієнта. Швидкість розповсюдження інформації в мережі разом із домінуючою роллю англійської як мови міжнародного спілкування поряд із стихійним запозиченням англомовних слів є причиною виникнення таких явищ, як зміна мовного коду та кіберспангліш. При цьому сфера вживання цих явищ не зводиться виключно до мережної комунікації, включаючи в себе дискурс текстів, пов'язаних так чи інакше з темою мережних та комп'ютерних технологій і адресованих користувачам мережі.

Процес запозичення та асиміляції в іспанській мові англомовних термінів зі сфери комп'ютерних та мережних технологій є стихійним та некерованим. До причин, через які мовець надає перевагу терміну англомовного походження, відносяться економія часу та місця, демонстрація належності до певної соціальної групи, уникнення багатозначності та більш чітке окреслення сфери вживання тощо. В якості захисту мови від неконтрольованого проникнення іноземних слів шукаються шляхи протидії термінологічному тиску англійської мови, зокрема – розвиток власної термінологічної системи

Подальші перспективи дослідження полягають у необхідності більш детального вивчення особливостей мови мережного спілкування в цілому та її лексичної системи зокрема. Зважаючи на відносну молодість мережної лінгвістики як галузі мовознавства, а також відносно незначну кількість досліджень у цій сфері, неологічні процеси в іспанській мережній субмові та чинники, що впливають на ці процеси, досі є недостатньо вивченими. Відтак, дослідження динаміки, характерних особливостей та визначальних факторів процесу оновлення лексичного складу мережної субмови становить одне з актуальних завдань мережної лінгвістики.

В статье рассматривается вопрос влияния англоязычных заимствований на неологические процессы в испанском сетевом субъязыке. Предпринимается попытка анализа причин особой роли английского языка в сетевой коммуникации и последствий ее влияния на лексическую систему испанского языка, а также факторов, которые влияют на процессы заимствования в испанском сетевом субъязыке, форм, в которых этот процесс протекает, его характерных особенностей и стадий.

Ключевые слова: Интернет, английский язык, неологизм, заимствование, смена языкового кода, спанглиш.

The article dwells upon the question of the influence made by the English loanwords on the neological processes in the Spanish Netspeak. The attempt of the analysis of the causes of the specific role of the English language in the Net communication is made, as well as one of the consequences of its influence on the lexical

system of the Spanish language and the factors which influence the process of the adoption of the loanwords in the Spanish Netspeak, forms which can be assumed by this process, its characteristic features and stages.

Key words: Internet, English language, neologism, loanword, code switching, Spanglish.

Література:

1. *Айдачич Д.* Новые славянские слова и метафоры в Интернете / Деян Айдачич // Мова і культура. – К., 2000. – Вип. 2. – С. 9–14.
2. *Калмыков А. А.* Интернет-журналистика / А. А. Калмыков, Л. А. Коханова. – М. : Юнити-Дана, 2005. – 320 с.
3. **Нет третьего пункта литературы!!!**
4. *Трофимова Г. Н.* Языковой вкус интернет-эпохи в России: Функционирование русского языка в Интернете: концептуально-сущностные доминанты / Галина Николаевна Трофимова. – М. : Изд-во РУДН, 2004. – 380 с.
5. *Alejo González R.* Code-switching in Spanish economic discourse. Rhetorical strategies in research articles / Rafael Alejo González // Genre studies in English for academic purposes. – Castellyn : Universitat Jaume I, 1998. – P. 227-254.
6. *Guilbert L.* Lexicografía y terminología / Louis Guilbert // Terminologias 76. Coloquio internacional Paris – La Defense. – Paris : La Maison du Dictionnaire, 1977. – 75 p.
7. *Posteguillo S.* Netlinguistics and English for Internet Purposes / Santiago Posteguillo // Ibérica : Revista de la Asociación Europea de Lenguas para Fines Específicos (AELFE). – 2002. – № 4. – P. 21–38.